

plan: Verkennend natuurwaardenonderzoek voor:
Slooplocatie Kampstraat 43-51

opdrachtgever: Gemeente Landgraaf

datum: 8 oktober 2013

CONCEPT

projectnummer: LA-305.001

bureau **VERBEEK**
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp

Slooplocatie Kampstraat 43-51

verkennend natuurwaardenonderzoek

CONCEPT

projectnummer: LA-305.001

bureau VERBEEK
landschapsarchitectuur / ecologie / stedelijk ontwerp
lid van Netwerk Groene Bureaus

ir. M.A. Blaas
landschapsarchitect bnt

ir. R.J.H. Snijders
ecoloog

gulpen, 8 oktober 2013

Inhoudsopgave

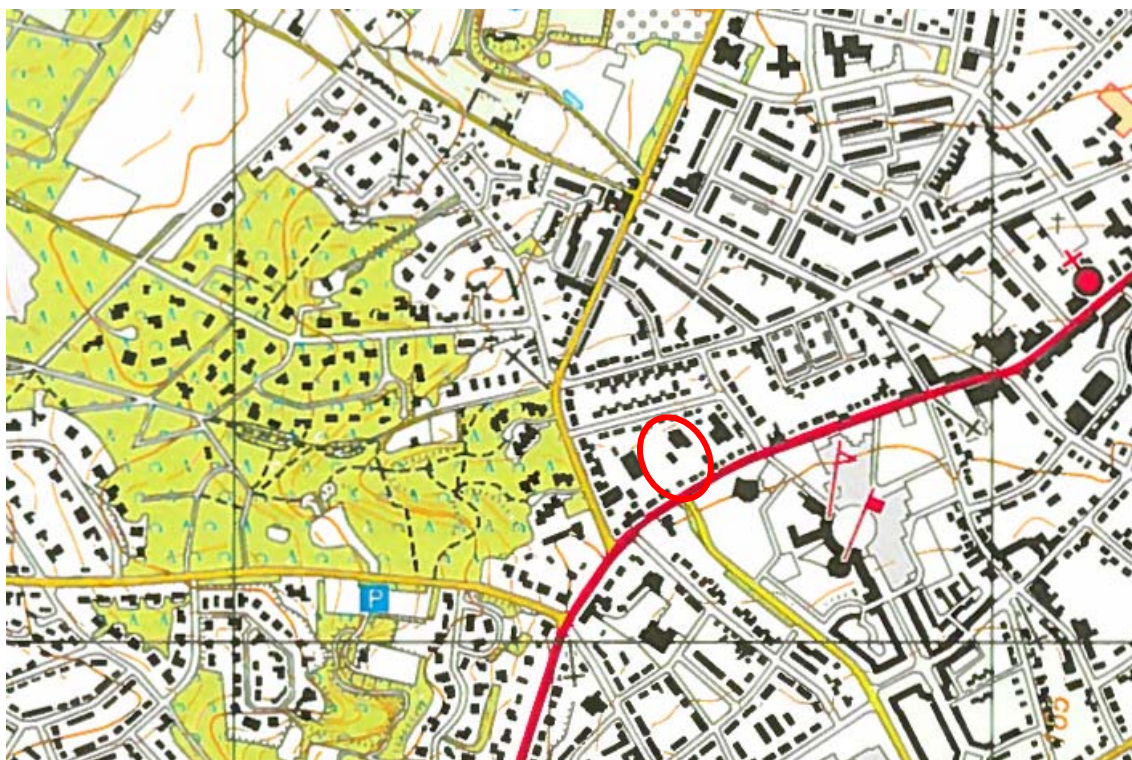
Inhoudsopgave	3
1 Inleiding	4
1.1 Aanleiding en doelstelling	4
1.2 Opzet van de rapportage	5
1.3 Beschrijving van de voorgenomen ingreep	5
1.4 Beschrijving van het plangebied	6
2 Wetgeving en beleidskader	9
2.1 Inleiding	9
2.2 Soortenbescherming: De Flora- en faunawet	9
2.3 Gebiedsbescherming: De Natuurbeschermingswet	13
2.4 Overige wet- en regelgeving	13
3 Methode	15
3.1 Inventarisatie flora- en fauna	15
3.2 Inventarisatie beschermde gebieden	15
4 Natuurwaarden	16
4.1 Resultaten inventarisatie flora en fauna	16
4.2 Resultaten inventarisatie beschermde gebieden	19
5 Effecten	21
5.1 Effecten op beschermde soorten	21
5.2 Effecten op beschermde gebieden	22
6 Conclusies en aanbevelingen	23
6.1 Conclusies soortenbescherming	23
6.2 Conclusies gebiedsbescherming	23
6.3 Aanbevelingen	23
Literatuurlijst	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Aanleiding

In verband met de voorgenomen sloop van de woningen aan de Kampstraat 43-51 te Landgraaf en de herontwikkeling van de locatie is de noodzaak ontstaan om een toetsing uit te voeren ten aanzien van de vigerende natuurwetgeving. De gemeente Landgraaf heeft opdracht verstrekt aan bureau VERBEEK om een verkennd natuurwaardenonderzoek uit te voeren op de locatie Kampstraat 43-51. In figuur 1 is de ligging van het plangebied weergegeven.

Figuur 1: Ligging plangebied binnen de bebouwde kom van Landgraaf.

Doelstelling

Voorliggend onderzoeksrapport heeft tot doel invulling te geven aan de vanuit natuurwet- en regelgeving gestelde verplichting onderzoek te verrichten naar de mogelijke effecten van de voorgestane ingreep op beschermde natuurwaarden. Op basis van een globale effectbeoordeling wordt nagegaan in hoeverre de natuurwet- en regelgeving de voorgenomen ingreep in de weg staat. Tevens worden algemene aanbevelingen gedaan voor de uitvoering van de werkzaamheden conform de Flora- en faunawet.

Het onderzoek geeft inzicht in de volgende zaken:

- Het voorkomen van beschermde flora en fauna binnen of in de (directe) omgeving van het plangebied.
- Als gevolg van de voorgenomen ingreep te verwachten negatieve effecten op eventueel aangetroffen beschermde flora en fauna.
- Ligging van het plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden.

- Als gevolg van de voorgenomen ingreep te verwachten negatieve effecten op beschermde natuurgebieden.
- Eventueel noodzakelijke maatregelen, vervolgstappen of vervolgonderzoek.

1.2 Opzet van de rapportage

De voor dit onderzoek relevante Nederlandse natuurwetgeving omvat twee elementen, te weten; “soortenbescherming” (deze is vastgelegd in de Flora- en faunawet) en “gebiedsbescherming” (deze is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet). De navolgende hoofdstukken zijn zodanig van opzet dat de onderdelen “soortenbescherming” en “gebiedsbescherming” telkens specifiek worden belicht.

Hoofdstuk 2 “wetgeving en beleidskader” behandelt de Nederlandse natuurwet- en regelgeving op rijks-, provinciaal- en gemeentelijk niveau. Speciale aandacht gaat hierbij uit naar de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet. Hoofdstuk 3 “Methode” beschrijft de ten behoeve van dit onderzoek aangewende onderzoeksmethodieken. In hoofdstuk 4 “Resultaten” worden de bevindingen uit de diverse onderzoeken weergegeven. Hoofdstuk 5 “Effecten” beschrijft de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op de in het onderzoeksgebied aanwezige natuurwaarden en op beschermde gebieden. Hoofdstuk 6 “Conclusies en aanbevelingen” geeft een samenvatting van de relevante conclusies uit het onderzoek en beschrijft de hieruit voortvloeiende consequenties op grond van de relevante natuurwet- en regelgeving. Daarnaast worden aanbevelingen gedaan voor de uitvoer van de werkzaamheden conform de flora- en faunawet. Eventueel noodzakelijke vervolgstappen of aanvullende onderzoeken worden in hoofdstuk 5 nader toegelicht.

1.3 Beschrijving van de voorgenomen ingreep

De gemeente Landgraaf heeft in samenspraak met woningcorporatie HEEM Wonen plannen voor herstructurering van de woningvoorraad. Als onderdeel van deze herstructurering wordt een aantal woningen aan de Kampstraat gesloopt. Het plangebied wordt compleet opnieuw ingericht. Op de plek van de woningen wordt een nieuw complex met 21 appartementen gebouwd. Op het achterterrein wordt een parkeerplaats aangelegd voor de bewoners. Rondom het complex wordt voorzien in enkele representatieve groenvoorzieningen

Figuur 2: Voorgenomen ingreep in het plangebied.

1.4 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied is gelegen aan de Kampstraat te Landgraaf (zie figuren 3 t/m 9 voor de situering van het plangebied en impressiefoto's). De bebouwing binnen het plangebied bestaat uit vijf woningen en een aantal bedrijfsgebouwen (garageboxen en loodsen). De woning aan de Kampstraat nr. 51 is een hoekwoning, de overige woningen zijn vrijstaand. De woningen bestaan uit drie bouwlagen en hebben allen een spitse dakconstructie. De hoogte van de woningen aan de Kampstraat nrs. 43 t/m 49 (oneven) bedraagt ca 9 meter. De woning aan de Kampstraat nr. 51 is iets hoger, ca 11 meter. De bedrijfsgebouwen bestaan uit één bouwlaag en hebben een platte dakconstructie. Ze hebben een hoogte van ca 4 meter.

Aan de achterzijde van de woningen bevindt zich een verhard parkeerterrein. De begroeiing binnen het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit (verruigde) tuin- en perkbeplanting, gras (gazon) en ruigtekruiden. De opgaande begroeiing in het plangebied bestaat uit enkele verspreid staande bomen en struiken rondom de woningen.

Figuur 3: Situering van het plangebied (Rood omlijnd), en nummering van de woningen.

Figuur 4: Impressiefoto woningen achterzijde.

Figuur 5: Impressiefoto bedrijfsgebouwen.

Figuur 6: Impressiefoto bedrijfsgebouwen.

Figuur 7: Impressiefoto voorzijde woningen.

Figuur 8: Impressiefoto voorzijde woningen nrs 43, 45, 47.

Figuur 9: Impressiefoto woning nr. 51.

2 Wetgeving en beleidskader

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de relevante wetgeving en het natuur- en soortenbeleid vanuit de verschillende overheden, dat van belang is bij de voorgenomen herinrichting van het plangebied.

In de Nederlandse natuurwetgeving wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortenbescherming is vastgelegd in de Flora- en faunawet, en omvat de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet (1998), en omvat de bescherming van natuurgebieden die zijn aangewezen in het kader van de Vogel- en Habitatrichtlijn (Natura2000), alsmede beschermde natuurmonumenten.

2.2 Soortenbescherming: De Flora- en faunawet

2.2.1 Algemeen

Op 1 januari 2002 is in Nederland de Flora- en Faunawet in werking getreden. In de flora- en faunawet zijn de bepalingen t.a.v. soortenbescherming uit de Vogel- en Habitatrichtlijn geïmplementeerd, zodat invulling wordt gegeven aan de Europese wet en regelgeving op dit gebied.

De doelstelling van de Flora- en faunawet is de bescherming en het behoud van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Hierbij geldt het zogenaamde “nee-tenzij” principe. Het nee-tenzij principe houdt in dat handelingen waarbij een schadelijk effect op volgens de wet beschermde soorten optreedt in principe verboden zijn, maar dat hier onder voorwaarden van afgeweken kan worden.

De Flora- en faunawet erkent de intrinsieke waarde van plant- en diersoorten, ook van soorten die niet van direct nut zijn voor de mens. Hiertoe is in de wet een algemene zorgplicht opgenomen (artikel 2, lid 1). Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield, verstoord of gedood mogen worden, en dat handelingen waarvan men weet of waarvan men redelijkerwijs kan vermoeden dat deze een schadelijk effect hebben op planten of dieren in beginsel niet uitgevoerd mogen worden. Indien dergelijke handelingen toch moeten plaatsvinden, dient men maatregelen te nemen die erop zien dat de negatieve effecten van deze handelingen zo veel mogelijk worden beperkt. De algemene zorgplicht geldt voor alle in het wild voorkomende plant- en diersoorten, dus ook voor soorten die geen expliciete bescherming genieten binnen de Flora- en faunawet.

2.2.2 Verbodsbepalingen

Binnen hoofdstuk III van de Flora- en faunawet zijn een aantal verbodsbepalingen opgenomen die zien op het voorkomen van verstoring en/of beschadiging van in het wild levende plant- en diersoorten. De in het kader van de voorgenomen ingreep meest relevante verbodsbepalingen staan hieronder genoemd, het betreft de artikelen 8 t/m 12 van de wet.

- **Artikel 8:** Het is verboden (beschermde) planten te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

- **Artikel 9:** Het is verboden (beschermde) dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- **Artikel 10:** Het is verboden (beschermde) dieren opzettelijk te verontrusten.
- **Artikel 11:** Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van (beschermde) dieren te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- **Artikel 12:** Het is verboden eieren van (beschermde) dieren te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

2.2.3 Beschermde soorten

Ongeveer 500 in Nederland voorkomende plant- en diersoorten vallen onder de bescherming van de Flora- en faunawet.

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen (Ministerie van LNV, 2010):

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdiersoorten (m.u.v. de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van de soorten als genoemd in de Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

Overige dier- en plantensoorten (zowel inheems als uitheems) zijn alleen beschermd indien zij bij Algemene Maatregel van Bestuur of Ministeriële regeling als beschermde soort zijn aangewezen. Ten aanzien van beschermde soorten kent de Flora- en Faunawet drie beschermingsregimes:

Algemene soorten (tabel 1 soorten);

Beschermde soorten (tabel 2 soorten);

Streng beschermde soorten (tabel 3 soorten).

Algemene soorten

Onder “algemene soorten” worden de soorten verstaan zoals genoemd in tabel 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Het betreft soorten die in Nederland zodanig algemeen voorkomen dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding is. De soorten in tabel 1 vallen onder het lichtste beschermingsregime.

Beschermde soorten

Onder “beschermde soorten” worden de soorten verstaan zoals genoemd in tabel 2 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze soorten kennen een strenger beschermingsregime dan de soorten uit tabel 1.

Streng beschermde soorten

Onder “streng beschermde soorten” worden de soorten verstaan zoals genoemd in bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet, alsmede de soorten zoals genoemd in bijlage IV van de Habitatrictlijn (tezamen genoemd in tabel 3 van AMvB artikel 75). Het betreft soorten die in Nederland en/of Europa (zeer) zeldzaam zijn of waarvan de gunstige staat van instandhouding onder druk staat. Op deze soorten is het strengste beschermingsregime van toepassing.

Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd binnen de Flora- en faunawet. Vogelsoorten worden echter niet specifiek genoemd in de tabellen 1 t/m 3 van AMvB artikel 75. Tijdens het broedseizoen vallen alle vogelsoorten onder het strengste beschermingsregime. Werkzaamheden waarbij verstoring, verontrusting of beschadiging van broedende vogels, de nestlocatie of het broedsel optreedt zijn dan verboden. Voor een aantal vogelsoorten geldt bovendien dat de nestlocatie ook buiten het broedseizoen bescherming geniet.

De bescherming van vogels wordt nader toegelicht in de brochure “aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet” (Dienst Regelingen, 2009). Hierin wordt onderscheid gemaakt in vijf categorieën. Voor nestlocaties van vogelsoorten die vallen onder de categorieën 1 t/m 4 gelden de verbodsbepalingen zoals genoemd in artikel 11 van de Flora- en faunawet gedurende het gehele jaar. Voor nestlocaties van vogelsoorten die vallen onder de vijfde categorie gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 uitsluitend gedurende het broedseizoen, tenzij zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden anders vereisen. Inventarisatie van nestlocaties van vogelsoorten in de vijfde categorie is dat geval ook noodzakelijk.

Voor vogelsoorten die niet vallen in de categorieën 1 t/m 5 gelden de verbodsbepalingen van artikel 11 uitsluitend gedurende het broedseizoen. Een vaste periode voor het broedseizoen is niet bepaald binnen de Flora- en faunawet (als richtlijn geldt de periode 15 maart tot 15 juli). Van belang is of er een broedgeval aanwezig is.

2.2.4 Ontheffing van de Flora- en faunawet

Indien tijdens de voorgenomen werkzaamheden een overtreding van de verbodsbepalingen, zoals genoemd in hoofdstuk 3 van de Flora- en faunawet, niet kan worden voorkomen is een ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. In sommige gevallen geldt hiervoor echter een vrijstelling.

De noodzaak voor een ontheffingsaanvraag is afhankelijk van het beschermingsregime van de desbetreffende soort, alsmede de aard van de werkzaamheden.

Algemene soorten

Voor “algemene soorten” geldt vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet indien sprake is van werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig beheer of onderhoud”, “bestendig gebruik” of werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. Voor overige werkzaamheden dient een ontheffing te worden aangevraagd, deze ontheffingsaanvraag wordt onderworpen aan een zogenaamde “lichte toets”. Bij een lichte toets wordt gekeken of de werkzaamheden geen afbreuk doen aan de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort.

Beschermden soorten

Voor “beschermden soorten” geldt vrijstelling voor artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet indien sprake is van werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig beheer of onderhoud”, “bestendig gebruik” of werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling of inrichting.

Hierbij geldt als voorwaarde dat de werkzaamheden worden uitgevoerd volgens een door de minister van economische zaken goedgekeurde gedragscode.

Voor overige werkzaamheden, of wanneer er geen goedgekeurde gedragscode beschikbaar is, dient een ontheffing te worden aangevraagd. Deze ontheffingsaanvraag wordt onderworpen aan een lichte toets (zie “algemene soorten”).

Streng beschermde soorten

Voor “streng beschermde soorten” geldt vrijstelling voor de artikelen 8, 9, 11 en 12 van de Flora- en faunawet indien sprake is van werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig beheer of onderhoud” in de landbouw, bosbouw of in het kader van natuurbeheer. Ook geldt vrijstelling voor werkzaamheden die te kwalificeren zijn als “bestendig gebruik”. Voor overige werkzaamheden, waaronder werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling, is geen vrijstelling mogelijk, hiervoor dient een ontheffing te worden aangevraagd.

*** Soorten uit bijlage 1 van AMvB artikel 75**

Een ontheffingsaanvraag voor streng beschermde soorten zoals genoemd in bijlage 1 van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet wordt onderworpen aan een zogenaamde “uitgebreide toets”. De uitgebreide toets omvat drie criteria waaraan moet worden voldaan:

- 1) er wordt geen afbreuk gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort;
- 2) er is geen goed alternatief voor de geplande ontwikkeling;
- 3) de activiteit past binnen een van de hierna genoemde wettelijke belangen:
 - Onderzoek en onderwijs;
 - Repopulatie en herintroductie;
 - Bescherming van flora en fauna;
 - Veiligheid van het luchtverkeer;
 - Volksgezondheid of openbare veiligheid;
 - Dwingende redenen van openbaar belang;
 - Voorkomen van ernstige schade aan vormen van eigendom;
 - Belangrijke overlast veroorzaakt door dieren;
 - Uitvoering van werkzaamheden in het kader van bestendig beheer en onderhoud in de landbouw en bosbouw;
 - Bestendig gebruik;
 - Uitvoering in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.
- 4) Indien sprake is van werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling dan geldt nog een vierde criterium: De werkzaamheden worden op een zodanige manier uitgevoerd dat sprake is van “zorgvuldig handelen”.

*** Soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en vogels**

Voor streng beschermde soorten zoals genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn kan uitsluitend ontheffing worden verkregen voor de belangen die zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor vogels kan alleen ontheffing worden verkregen voor belangen die zijn opgenomen in de Vogelrichtlijn. Dit zijn:

- Bescherming van flora en fauna;
- Veiligheid van het luchtverkeer;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid.

Het voorgaande houdt in dat in principe geen ontheffing wordt verleend voor werkzaamheden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling waarbij voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van soorten zoals genoemd in bijlage IV van de Habitatrictlijn en vogels worden beschadigd of vernield (de term voortplantings- of "vaste rust of verblijfplaats" wordt in dit kader ruimer opgevat dan enkel de locatie van het nest, maar heeft betrekking op het totale leefgebied/territorium). Indien de verwachting bestaat dat tijdens een project voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dergelijke (vogel) soorten worden beschadigd of vernield dienen maatregelen te worden genomen die ervoor zorgen dat de functionaliteit van de vaste rust- of verblijfplaats in stand blijft. Bijvoorbeeld door het aanbieden van alternatieve nestlocaties binnen het leefgebied/territorium. Indien dit op goede wijze plaatsvindt dan is geen sprake van beschadiging of vernietiging van een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats, maar enkel nog van verstoring. In dat geval kan een ontheffing worden verkregen voor alle belangen zoals genoemd in de Flora- en faunawet (inclusief ruimtelijke ontwikkeling).

2.3 Gebiedsbescherming: De Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet richt zich op de bescherming van natuurgebieden. Voor de Natuurbeschermingswet zijn dan ook niet zozeer (zeldzame) dier- en plantensoorten van belang, maar eerder bijzondere ecosystemen, biotopen, habitats en andere terreingebonden zaken als geologische of landschappelijke aspecten.

Sinds 2005 zijn de bepalingen van de Europese Vogel- en Habitatrictlijn (tezamen genoemd "Natura2000") geïmplementeerd in de Natuurbeschermingswet. Zodoende is het Europese beleid ten aanzien van natuurbescherming in de Nederlandse wet verankerd.

De Natuurbeschermingswet regelt de aanwijzing en de bescherming van de volgende gebieden:

- Vogel- en Habitatrictlijngebieden (Natura2000-gebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten die een schadelijk effect hebben op beschermde natuurgebieden geldt een vergunningplicht. Dit geldt ook voor activiteiten die (ver) buiten het natuurgebied plaatsvinden, maar toch een effect kunnen hebben op het gebied; de zogenaamde "externe werking" (denk bijvoorbeeld aan een verhoogde stikstofdepositie in een gebied als gevolg van de uitbreiding van een veehouderij of de aanleg van een weg op enkele kilometers afstand). Er dient dan ook altijd te worden nagegaan of ten gevolge van een voorgenomen activiteit of ruimtelijke ingreep een negatief effect optreedt in een beschermd natuurgebied, ook als de activiteit of ingreep plaatsvindt op enige afstand van het beschermde gebied. De provincies zijn over het algemeen bevoegd gezag voor vergunningverlening in het kader van de Natuurbeschermingswet.

2.4 Overige wet- en regelgeving

2.4.1 De Boswet

De bescherming van bossen wordt geregeld in de Boswet. De Boswet ziet op het behoud van het bestaande bosareaal in Nederland. Wanneer een bos of bomenrij onder de boswet gekapt wordt geldt een meldingsplicht en een herplantplicht. In uitzonderlijke situaties kan de minister van EZ op grond van de boswet een kapverbod opleggen.

De boswet geldt alleen buiten de bebouwde kom. Het beleid t.a.v. het kappen van bomen binnen de bebouwde kom wordt door de gemeente bepaald, meestal in de vorm van een kapverordening.

2.4.2 Provinciale regelgeving

Naast de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet kunnen provinciale en gemeentelijke overheden aanvullende regels stellen met betrekking tot natuurbescherming. Zo wijzen provincies gebieden aan ten behoeve van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De EHS vormt een samenhangend netwerk van (potentiële) natuurgebieden met als doel de verspreiding van plant- en diersoorten te bevorderen, teneinde het duurzaam voortbestaan van deze soorten te garanderen.

De EHS bevat alle Natura-2000 gebieden, maar ook aanvullende gebieden. Binnen de EHS gelden beperkingen ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen. Bij grootschalige ruimtelijke ingrepen binnen de EHS wordt het zogenaamde 'nee, tenzij'-principe toegepast: Ruimtelijke ingrepen zijn niet toegestaan, tenzij er geen alternatieven zijn. Ook moet de ontwikkeling een groot openbaar belang dienen. De schadelijke effecten op de EHS moeten bovendien worden gecompenseerd.

Voor kleinschalige ingrepen in de EHS geldt doorgaans een ander afwegingskader dan "nee, tenzij". Dergelijke ingrepen kunnen onder strikte voorwaarden veelal doorgang vinden d.m.v. een zelfstandige herbegrenzing van de EHS.

2.4.3 Gemeentelijke regelgeving

Op gemeentelijk niveau geldt dat het gemeentelijk bestemmingsplan van belang is. De bevoegdheid/plicht van gemeenten voor de vaststelling van een bestemmingsplan is vastgelegd in de Wet Ruimtelijke Ordening (2008). In het bestemmingsplan is vastgelegd welke vormen van ruimtegebruik op een bepaalde locatie is toegestaan. In de bestemmingsplannen wordt rijks- en provinciaal beleid ten aanzien van natuurbescherming nader uitgewerkt. In veel gevallen is voor bepaalde werkzaamheden een omgevingsvergunning vereist.

Naast het bestemmingsplan kunnen in een gebied gemeentelijke verordeningen van kracht zijn waarmee rekening gehouden dient te worden (bijvoorbeeld een kapverordening).

3 Methode

3.1 Inventarisatie flora- en fauna

Om de (mogelijk) binnen het plangebied voorkomende, of aan het plangebied gerelateerde beschermde flora en fauna te inventariseren zijn twee onderzoeken uitgevoerd: Een veldbezoek en een bureaustudie.

3.1.1 Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek is het plangebied doorzocht op het voorkomen van beschermde plant- en diersoorten. Daarnaast is het plangebied beoordeeld op de (potentiële) geschiktheid als biotoop en/of voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van beschermde plant- en diersoorten.

De in het onderzoeksgebied aanwezige dieren zijn geïnventariseerd aan de hand van zichtwaarnemingen en op basis van zang of roep. Daarnaast is gezocht naar verblijfsindicaties (sporen) die duiden op de aanwezigheid van bepaalde diersoorten. Hierbij moet bijv. gedacht worden aan nesten, holen, prenten, wissels, uitwerpselen, krab- en vraatsporen, prooi-resten, haren etc.

Eventueel in het gebied aanwezig permanent oppervlaktewater is bemonsterd op de aanwezigheid van beschermde vissen, amfibieën en ongewervelden. Hiervoor is, indien noodzakelijk, gebruik gemaakt van een schepnet (afmetingen; 55 x 70 cm).

3.1.2 Bureaustudie

De bureaustudie vormt een aanvulling op het veldbezoek. Op basis van de geschiktheid van het plangebied als biotoop en/of voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats voor beschermde plant- en diersoorten is door middel van de bureaustudie een inventarisatie gemaakt van de beschermde soorten die tijdens het veldbezoek niet zijn aangetroffen, maar mogelijk toch binnen het plangebied voorkomen. Hiervoor is gebruik gemaakt van relevante verspreidingsliteratuur (Broekhuizen *et al.*, 1992; Creemers & van Delft, 2009; Sovon vogelonderzoek Nederland, 2002; Stichting Ravon, 2011; Limpens *et al.*, 1997; Hustings *et al.*, 2006; van Buggenum *et al.*, 2009; Huizenga *et al.*, 2010).

Naast de relevante verspreidingsliteratuur is tevens de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) geraadpleegd. De NDFF vormt de meest betrouwbare en actuele bron van waarnemingsgegevens van flora- en fauna in Nederland. Voor het onderzoek zijn in een straal van ca 300 meter rond het plangebied de waarnemingsgegevens van beschermde dier- en plantensoorten opgevraagd over de periode september 2010-september 2013.

3.2 Inventarisatie beschermde gebieden

De ligging van het plangebied ten opzichte van volgens de Natuurbeschermingswet beschermde gebieden en de EHS is bepaald, vervolgens is een inschatting gemaakt van de effecten die de voorgenomen ingreep op deze gebieden zal hebben. Op basis hiervan zijn eventueel noodzakelijke vervolgstappen beschreven.

4 Natuurwaarden

4.1 Resultaten inventarisatie flora en fauna

Op 21 september 2013 heeft dhr. ir. R.J.H. Snijders (ecoloog) het plangebied bezocht. Gedurende het veldbezoek was het weer droog en bewolkt. De temperatuur bedroeg 21 °C. Tijdens het veldbezoek is het plangebied en de directe omgeving doorzocht op (tekenen van) de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten. Hierbij is tevens een inschatting gemaakt van de geschiktheid van de aanwezige biotoop als habitat voor beschermde diersoorten.

De resultaten van de bureaustudie (zoekactie in de NDFF) zijn weergegeven in tabel 1. Binnen de NDFF zijn geen waarnemingen van beschermde diersoorten bekend binnen de begrenzing van het plangebied. De in tabel 1 weergegeven soorten zijn in de omgeving van het plangebied waargenomen.

Tabel 1: Resultaten uit NDFF

Soort	Aantal	Datum	Gedrag
Kraanvogel	500	4-3-2013	overvliegend
Middelste Bonte Specht	1	22-10-2010	foeragerend
Eekhoorn	4	12-1-2011	
Kleine Bonte Specht	1	7-5-2013	roepend
Tjiftjaf	1	4-11-2011	baltsend/zingend
Kleine Bonte Specht	1	26-9-2011	
Kraanvogel	450	4-3-2013	overvliegend
Zwartkop	1	21-5-2013	baltsend/zingend
Zwarte Roodstaart	1	25-6-2013	ter plaatse
Tjiftjaf	1	18-11-2010	
Bosuil	2	26-12-2010	baltsend/zingend
Zwarte Kraai	1	6-11-2012	ter plaatse
Merel	1	6-11-2012	ter plaatse
Ooievaar	1	13-3-2013	overtrekkend

4.1.1 Vleermuizen

Tijdens het veldbezoek is de binnen het plangebied aanwezige bebouwing en begroeiing geïnspecteerd op het voorkomen van potentieel voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen. De in het plangebied aanwezige bomen bevatten geen holten of scheuren welke geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten kon dan ook op voorhand worden uitgesloten.

De binnen het plangebied aanwezige bebouwing bevat diverse (potentieel) geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. Zo zijn in de woningen open stootvoegen of andersoortige openingen dan wel beschadigingen in de buitenmuur aanwezig. Ook zijn openingen aanwezig tussen de hoekpannen en de buitenmuur en tussen de dakconstructie en de buitenmuur. Via deze openingen kunnen vleermuizen zich toegang verschaffen tot de dakconstructie of de

spouwmuur. Ook zijn spleetvormige ruimten aanwezig in de goot- en gevelbetimmering die kunnen fungeren als verblijfplaats voor vleermuizen.

De binnen het plangebied aanwezige potentiële verblijfplaatsen zijn met name geschikt voor de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger. Op grond van de verspreidingsgegevens, de bouwtechnische kenmerken van de bebouwing (d.w.z. de hoogte, kenmerken van de van de mogelijke verblijfplaatsen, breedte van potentiële invliegopeningen etc.), alsmede de binnen en in de omgeving van het plangebied aanwezige biotoop, zijn binnen het plangebied geen verblijfplaatsen van andere gebouwbewonende vleermuissoorten te verwachten.

4.1.2 Grondgebonden zoogdieren

De binnen het plangebied aanwezige biotoop is geschikt als habitat voor een aantal soorten grondgebonden zoogdieren. Op basis van verspreidingsliteratuur (Broekhuizen *et al.*, 1992; Huizenga *et al.*, 2010) is een inschatting gemaakt van de beschermde soorten zoogdieren die mogelijk binnen het plangebied voorkomen (zie tabel 2).

Tijdens het veldbezoek is speciale aandacht uitgegaan naar het bepalen van de (mogelijke) aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen van de Steenmarter of de Eekhoorn binnen het plangebied. Met betrekking tot de Steenmarter is de bebouwing binnen het plangebied middels een uitpandige inspectie beoordeeld op de potentiële geschiktheid als verblijfplaats. Hierbij is hoofdzakelijk gelet op de aanwezigheid van openingen die mogelijk toegang geven tot geschikte verblijfplaatsen voor deze soort binnen de bebouwing.

Dergelijke openingen zijn echter niet aangetroffen. Hoewel het aannemelijk is dat het plangebied onderdeel uitmaakt van het leefgebied van in de omgeving voorkomende Steenmarters, is het gezien de ontoegankelijkheid van de bebouwing onwaarschijnlijk dat zich binnen het plangebied vaste rust- of verblijfplaatsen bevinden.

Met betrekking tot de Eekhoorn is het plangebied doorzocht op nesten van deze soort, deze zijn echter niet aangetroffen. De Eekhoorn maakt zowel gebruik van bladernesten die hij bouwt in de boomkruin van hogere bomen, of nesten in boomholten en vogelkastjes. De binnen het plangebied aanwezige vegetatie is in verband met de over het algemeen lage hoogte en solitaire standplaats ook niet of nauwelijks geschikt als nestlocatie voor de Eekhoorn. Hoewel vanuit de NDFF waarnemingen van de Eekhoorn bekend zijn uit de omgeving van het plangebied kan aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen binnen het plangebied op grond van de resultaten van de inventarisatie worden uitgesloten.

Tabel 2: Overzicht van de potentieel in het plangebied voorkomende beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. De beschermingsstatus van de soorten binnen de Flora- en faunawet is tevens weergegeven.

Naam	Wetenschappelijke naam	FF1	FF2	FF3
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	X		
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>	X		
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>	X		
Huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>	X		
Mol	<i>Talpa europea</i>	X		
Rosse Woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>	X		
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>	X		
Huismuis	<i>Mus domesticus</i>	X		
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>	X		

FF1= Algemene soorten, FF2= Beschermde soorten, FF3= Streng beschermde soorten

4.1.3 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen of in de omgeving van het plangebied Koolmees, Zwarte kraai en Ekster waargenomen.

Binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geen vogelnesten aangetroffen. Tijdens het veldbezoek is het plangebied wel beoordeeld op geschiktheid als broedlocatie voor vogelsoorten waarvan het nest jaarrond bescherming geniet. De geraadpleegde verspreidingsliteratuur en de binnen het plangebied en de omgeving daarvan aanwezige biotoop biedt voldoende aanleiding te veronderstellen dat daarbij enkel zal gaan om broedlocaties van de Huismus en de Gierzwaluw. Voor overige vogelsoorten waarvan het nest jaarrond bescherming geniet is het plangebied ongeschikt als broedlocatie.

De bebouwing binnen het plangebied voorziet in potentiële nestlocaties voor de Huismus en Gierzwaluw. Deze soorten broeden in bebouwd gebied. Alle woningen binnen het plangebied hebben een spits pannendak. Huismussen broeden vaak onder dakpannen. De daken van de woningen bieden dan ook geschikte broedplekken voor deze soort.

Ook voor de Gierzwaluw zijn geschikte broedplekken aanwezig. Zo zijn er bij enkele woningen beschadigde (hoek)pannen aanwezig en zijn er openingen tussen de onderste dakpannen en de buitenmuur, waardoor invliegopeningen bestaan die toegang geeft tot de dakconstructie, en waarbij tevens voldoende horizontale en verticale ruimte bestaat voor Gierzwaluwen om in en uit te vliegen.

Vanuit de NDFF zijn uit de omgeving van het plangebied verder waarnemingen bekend van vogelsoorten uit categorie 5 van de "aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten" (Dienst Regelingen, 2009), en vogelsoorten welke niet worden genoemd in deze lijst. De nesten van deze soorten uit categorie 5 zijn enkel jaarrond beschermd wanneer dit vanuit ecologisch oogpunt noodzakelijk is, bijvoorbeeld wanneer als gevolg van de voorgenomen ingreep geen mogelijkheid meer bestaat om binnen het leefgebied van deze soorten een nieuwe nestlocatie te vinden.

4.1.4 Reptielen

Tijdens de diverse veldbezoeken zijn binnen het plangebied geen reptielen waargenomen. De binnen, en in de omgeving van het plangebied aanwezige biotoop is voor reptielen ongeschikt.

De aanwezigheid van vaste rust- of verblijfplaatsen van reptielen binnen het plangebied kan op grond hiervan worden uitgesloten.

4.1.5 Amfibieën en vissen

Binnen het plangebied bevindt zich geen open water. De aanwezigheid van vissen is hiermee uitgesloten, evenals de aanwezigheid van voortplantingshabitat voor amfibieën. Verder is binnen het plangebied weinig vegetatie aanwezig, waardoor geschikt landhabitat voor amfibieën niet of slechts in beperkte mate beschikbaar is. Gezien het ontbreken van geschikt biotoop in de omgeving van het is het onwaarschijnlijk dat binnen het plangebied amfibieënsoorten voorkomen die vallen in de categorieën "beschermde soorten" of "streng beschermde soorten". Het plangebied fungeert mogelijk als landhabitat voor enkele algemeen voorkomende amfibieënsoorten.

4.1.6 Ongewervelden

Beschermde ongewervelde diersoorten zijn tijdens de veldbezoeken niet aangetroffen. De binnen het plangebied aanwezige biotoop is grotendeels ongeschikt voor deze soorten. Het is onwaarschijnlijk dat dergelijke diersoorten binnen het plangebied voorkomen.

4.1.7 Flora

De begroeiing binnen het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit tuin- en perkbeplanting met de daartoe behorende exotische of gecultiveerde soorten. Daarnaast komen binnen het plangebied enkele in Nederland algemeen voorkomende ruigtekruiden en grassen voor, zoals Canadese fijnstraal, Melganzevoet, Bezemkruid, Paardenbloem, Witte dovenetel, Klimop, Kaal knopkruid, Grote brandnetel, Brede weegbree, Duizendblad, Witte klaver en Boerenwormkruid. Naast kruiden bevinden zich verspreid binnen het plangebied enkel bomen en struiken waaronder Hazelaar, Rode kornoelje, Prunus, Spaanse aak en Hulst.

Beschermde plantensoorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen. Op grond van het aanwezige biotoop is het ook onwaarschijnlijk dat dergelijke plantensoorten in het plangebied kunnen voorkomen.

4.2 Resultaten inventarisatie beschermde gebieden

De ligging van het plangebied ten opzichte van de EHS en Natura2000-gebieden is weergegeven in de figuren 10a en 10b. Hieruit blijkt dat het plangebied niet in een Natura2000-gebied of in de EHS gelegen is. Het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied is de op ca 1,5 km ten noordwesten van het plangebied gelegen "Brunssummerheide".

Figuur 10: Ligging van het plangebied (rode X) ten opzichte van de EHS (linkerbeeld) en Natura2000 (rechterbeeld). (Bron: provincie Limburg 2013)

5 Effecten

5.1 Effecten op beschermde soorten

Vleermuizen

Binnen het plangebied bevinden zich potentieel voor vleermuizen geschikte verblijfplaatsen. Of zich daadwerkelijk vaste rust- of verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied bevinden kan op basis van voorliggend onderzoek niet worden bepaald. Om te bepalen welke functie(s) het plangebied voor vleermuizen vervult, is aanvullend onderzoek noodzakelijk dat specifiek gericht is op de ze soortgroep. Op grond van de thans beschikbare gegevens is het niet mogelijk te bepalen of als gevolg van de voorgestane herontwikkeling van het plangebied negatieve effecten optreden op vleermuizen.

Grondgebonden zoogdieren

Binnen het plangebied zijn geen (verblijfsindicaties van) grondgebonden zoogdieren aangetroffen uit de categorieën "beschermde soorten" of "streng beschermde soorten". Het is niet waarschijnlijk dat zich binnen het plangebied vaste rust- of verblijfplaatsen van dergelijke soorten bevinden. Er zijn dan ook geen negatieve effecten op deze soorten te verwachten als gevolg van de herinrichting van het plangebied.

De herinrichting van het plangebied zal er mogelijk toe leiden dat een deel van het leefgebied van enkele algemeen voorkomende grondgebonden zoogdiersoorten verdwijnt. Tijdens de werkzaamheden zullen holen of individuen van dergelijke soorten mogelijk worden verstoord of beschadigd. Voor deze soorten biedt de directe omgeving van het plangebied voldoende alternatieve leef- en foerageergebieden. Negatieve effecten op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten zijn uitgesloten.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn binnen en in de directe omgeving van het plangebied geen vogelsoorten waargenomen waarvan het nest jaarronde bescherming geniet. Binnen het plangebied bevinden zich echter geschikte nestlocaties voor zowel de Gierzwaluw als de Huismus. De biotoop binnen en in de omgeving van het plangebied is bovendien geschikt voor deze soorten. Of zich daadwerkelijk nestlocaties van deze soorten binnen het plangebied bevinden kan op grond van voorliggend onderzoek echter niet worden bepaald. Of effecten op de Huismus en/of Gierzwaluw optreden zal afhangen van de aan- of afwezigheid van nesten van deze soorten binnen het plangebied. Het is daarom noodzakelijk binnen het plangebied aanvullend onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nestlocaties van beide soorten.

Met uitzondering van de Gierzwaluw en Huismus bevinden zich binnen het plangebied geen geschikte nestlocaties voor vogelsoorten waarvan het nest jaarrond bescherming geniet. De (broed)biotoop binnen en in de omgeving van het plangebied is voor het merendeel van deze soorten ongeschikt. Er zijn dan ook geen negatieve effecten op deze soorten te verwachten als gevolg van de voorgenomen ingreep.

Binnen het plangebied zijn geen vogelsoorten waargenomen die behoren tot categorie 5 als genoemd in de brochure "aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet". Voor het merendeel van de soorten uit categorie 5 biedt het plangebied en de omgeving daarvan ook geen geschikte nestlocaties en/of broedbiotoop. Voor de soorten uit categorie 5 die mogelijk wel in het plangebied kunnen broeden, geldt dat er in de omgeving van

het plangebied voldoende geschikt biotoop en nestgelegenheid voorhanden is. Er zijn dan ook geen negatieve effecten op deze soorten te verwachten als gevolg van de herinrichting van het plangebied. Inventarisatie van deze soorten is daarom niet noodzakelijk.

Amfibieën en vissen

Binnen het plangebied bevinden zich geen voortplantingswateren voor amfibieën en vissen. Ook is er weinig vegetatie aanwezig binnen het plangebied waardoor geschikt landhabitat voor amfibieën ontbreekt. Het is onwaarschijnlijk dat amfibieën binnen het plangebied voorkomen. De voorgenomen herinrichting van het plangebied zal niet leiden tot negatieve effecten op amfibieën of vissen.

Flora

In het plangebied komen geen beschermde plantensoorten voor. De voorgenomen herinrichting van het plangebied zal niet leiden tot negatieve effecten op dergelijke soorten.

Tijdens het bouwrijp maken van het plangebied zal de aanwezige vegetatie grotendeels worden verwijderd. Als gevolg van deze werkzaamheden zullen de groeiplaatsen van enkele algemeen voorkomende plantensoorten worden verstoord of vernietigd. Naar verwachting zal een deel van deze soorten het plangebied na voltooiing van de werkzaamheden opnieuw koloniseren.

5.2 Effecten op beschermde gebieden

Het plangebied behoort niet tot de EHS en is op ca. 1,5 km afstand gelegen van het dichtstbijzijnde Natura2000-gebied. De voorgenomen herinrichting van het plangebied kent geen externe werking die nadelige effecten kan veroorzaken op dit Natura2000-gebied. Effecten op beschermde gebieden zijn hiermee uitgesloten.

6 Conclusies en aanbevelingen

6.1 Conclusies soortenbescherming

Op grond van de bepalingen in de Flora- en faunawet, de aard van de voorgenomen ingreep en de te verwachten effecten hiervan op de (mogelijk) binnen en in de omgeving van het plangebied voorkomende plant- en diersoorten worden t.a.v. soortenbescherming de volgende conclusies getrokken:

1. Binnen het plangebied bevinden zich potentieel geschikte verblijfplaatsen voor de Gewone dwergvleermuis en Laatvlieger. Of zich daadwerkelijk verblijfplaatsen van beide soorten binnen het plangebied bevinden kan op grond van de thans beschikbare gegevens niet worden bepaald. Negatieve effecten op de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger kunnen vooralsnog niet worden uitgesloten. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om te bepalen welke functie(s) het plangebied voor deze soort vervult.
2. Binnen het plangebied bevinden zich potentiële nestlocaties voor de Gierzwaluw en de Huismus. Beide soorten zijn binnen of in de omgeving van het plangebied waargenomen. Het is mogelijk dat zich binnen het plangebied jaarrond beschermde nesten van de Huismus en/of Gierzwaluw bevinden. Aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van nesten van beide soorten is noodzakelijk.
3. De overige (mogelijk) binnen het plangebied voorkomende plant- en diersoorten behoren allen tot de categorie “algemene soorten”, of worden niet genoemd in de Flora- en faunawet. Voor verstoring, beschadiging of vernietiging van individuen, hollen, verblijfplaatsen, groeiplaatsen etc. van soorten in de categorie “algemene soorten” geldt een algemene vrijstelling op grond van AMvB artikel 75 van de Flora- en faunawet. Wel blijft voor deze soorten de zorgplicht van kracht.
4. Op basis van het bovenstaande wordt t.a.v. het aspect soortenbescherming geconcludeerd dat er nog onvoldoende duidelijkheid bestaat over de mogelijke effecten van de ingreep op de Gewone dwergvleermuis, de Laatvlieger, de Gierzwaluw en de Huismus. Overtreding van de Flora- en faunawet (artikelen 9, 10 en 11) kan daarom (nog) niet worden uitgesloten. Om te bepalen of als gevolg van de voorgestane ingreep negatieve effecten optreden op deze soorten is aanvullend onderzoek naar het voorkomen van deze soorten binnen het plangebied noodzakelijk. Bureau VERBEEK adviseert geen werkzaamheden uit te voeren alvorens de effecten op deze soorten op adequate wijze beeld zijn gebracht, en de eventueel hieruit voortvloeiende noodzakelijke vervolgstappen (mitigatie, ontheffingsaanvraag) naar behoren zijn uitgevoerd.

6.2 Conclusies gebiedsbescherming

Op grond van de bepalingen in de Natuurbeschermingswet, de onderzoeksresultaten, de aard van de voorgenomen ingreep en de te verwachten effecten hiervan op beschermde gebieden worden t.a.v. gebiedsbescherming de volgende conclusies getrokken:

1. De voorgenomen herinrichting van het plangebied en de hiermee gepaard gaande werkzaamheden hebben geen invloed op Natura2000-gebieden. Een vergunningsaanvraag op basis van de Natuurbeschermingswet is niet noodzakelijk.

2. Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de EHS. Op basis van het provinciale natuurbeleid gelden geen beperkingen ten aanzien van de voorgenomen ingreep.
3. Op basis van het bovenstaande wordt geconcludeerd dat er vanuit het onderdeel gebiedsbescherming zoals vastgelegd in de Natuurbeschermingswet en het Provinciaal Omgevingsplan Limburg geen bezwaren bestaan tegen de voorgenomen herinrichting van het plangebied en de daarmee gepaard gaande werkzaamheden.

6.3 Aanbevelingen

Ten aanzien van de herinrichting van het plangebied en de hiermee gepaard gaande werkzaamheden worden uit oogpunt van de wet- en regelgeving de volgende aanbevelingen gedaan:

1. Het uitvoeren van een aanvullend vleermuisonderzoek naar het voorkomen van alle mogelijke gebiedsfuncties voor de Gewone dwergvleermuis en de Laatvlieger binnen het plangebied. Dit onderzoek moet voldoen aan de richtlijnen zoals vastgelegd in het vigerende vleermuisprotocol.
2. Het uitvoeren van een aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van nesten van Gierzwaluw en Huismus binnen het plangebied. Deze onderzoeken moeten voldoen aan de richtlijnen zoals vastgelegd in de soortenstandaards voor de Gierzwaluw en de Huismus, welke zijn opgesteld door de Dienst Regelingen.
3. De in het plangebied aanwezige vegetatie wordt buiten het broedseizoen van vogels verwijderd. Zodoende wordt verstoring of beschadiging van eventueel in het plangebied aanwezige nesten of broedsels van vogels voorkomen. N.B.: de Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen, van belang is of een broedgeval aanwezig is. Als richtlijn voor het broedseizoen geldt echter de periode 15 maart tot 15 juli.
4. Als gevolg van de algemene zorgplicht dienen algemeen beschermde diersoorten die eventueel tijdens de werkzaamheden worden aangetroffen onmiddellijk te worden gevangen en in het aangrenzende gebied te worden vrijgelaten.
5. Wanneer tijdens de werkzaamheden onverhoopt toch soorten uit tabel 2 of 3 worden aangetroffen dienen de werkzaamheden onmiddellijk te worden stilgelegd. Vervolgens dient onder begeleiding van een deskundige een plan van maatregelen te worden opgesteld waarmee negatieve effecten op deze dieren en/of planten worden voorkomen.

Literatuurlijst

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk en J.B.M. Thissen (red.). 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV uitgeverij, Utrecht.

Creemers, R.C.M., van Delft, J.J.C.W. 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. KNNV uitgeverij, Utrecht.

Dienst Regelingen. 2009. Bijlage aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten. Ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Den Haag.

Huizenga, C.E., R.W. Akkermans, J.C. Buys, J. van der Coelen, H. Morelissen, L.S.G.M. Verheggen. 2010. Zoogdieren van Limburg, verspreiding en ecologie in de periode 1980-2007. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Hustings, F., J. van der Coelen, B. van Noorden, R. Schols, P. Voskamp. 2006. Avifauna van Limburg. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers. 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV uitgeverij, Utrecht.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten! Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Den Haag.

SOVON vogelonderzoek Nederland. 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse Fauna 5. KNNV uitgeverij, Utrecht.

Stichting RAVON. 2011. Waarnemingsoverzicht 2010. RAVON 13-4 p 110-112. Stichting Reptielen Amfibieën en Vissen Onderzoek Nederland, Nijmegen.

van Buggenum, H.J.M., R.P.G. Geraedts, A.J.W. Lenders. 2009. Herpetofauna van Limburg. Verspreiding en ecologie van reptielen en amfibieën in de periode 1980-2008. Stichting Natuurpublicaties Limburg, Maastricht.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur. 2013. Vleermuisprotocol 2013. Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus en Zoogdiervereniging.

